

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mgr. J. B.**, bývajúceho v B., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**, Župné námestie č. 13, Bratislava, o **náhradu nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 13 C 140/2009, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 16 NcC 42/2009, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici Mgr. Magdaléna Škorpilová, JUDr. Janka Prístavková, JUDr. Slavoj Sendecký, Štefan Huljak, JUDr. Mária Rišiaňová, JUDr. Ferdinand Zimmermann, JUDr. Peter Priehoda, JUDr. Eva Novodomcová, JUDr. Mária Podhorová, JUDr. Jaroslav Mikulaj, Mária Biroščáková, JUDr. Oľga Maľová, Mgr. Štefan Baláž, JUDr. Marta Kucbelová, JUDr. Milada Dzurošková, JUDr. Zita Nagypálová, JUDr. Danica Kočičková, Ľudovít Bradáč, JUDr. Jarmila Badíková, JUDr. Drahomíra Mikulajová, JUDr. Milan Segeč, JUDr. Eva Valenčíková, JUDr. Ján Škvarka, Mgr. Ivana Datlová, JUDr. Alexander Mojš, JUDr. Alena Antalová, JUDr. Jana Novotná, Mgr. Alojz Palaj, JUDr. Ján Deák, Mgr. Rudolf Ďurta, JUDr. Jozef Mikluš, JUDr. Jozef Ryant, JUDr. Štefan Novák, JUDr. Juraj Babjak, JUDr. Peter Chovanko, JUDr. Drahomíra Dibdiaková, JUDr. Eva Michalcová, JUDr. Eva Kmeťová, JUDr. Alena Križanová, JUDr. Daniela Maštaliřová, JUDr. Miroslav Klátik, JUDr. Miroslava Púchovská, JUDr. Eva Źelezníková, JUDr. Ľubomír Gago, JUDr. Ján Bobor, JUDr. Jozef Hrabovský, doc. JUDr. Milan Ďurica, PhD., **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 16 NcC 42/2009.

Vec prikazuje na prejednanie a rozhodnutie **Krajskému súdu v Nitre**.

O d ô v o d n e n i e

V konaní, ktoré je vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 13 C 140/2009 a na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 16 NcC 42/2009, vzniesli sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici námietku zaujatosti, ktorú odôvodnili tým, že žalobca je sudca uvedeného krajského súdu a majú k nemu blízky pracovný i osobný vzťah.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd nadriadený Krajskému súde v Banskej Bystrici (§ 16 ods. 1 O.s.p.), posudzoval opodstatnenosť uvedenej námietky z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Nestrannosť sudcu sa prejavuje v dvoch aspektoch. Prvý spočíva v rýdzo osobnom presvedčení určitého sudcu v danej veci. Keďže ide o subjektívnu kategóriu vyjadrujúcu vnútorný psychický vzťah samotného sudcu k prejednávanej veci (zahŕňa vzťah sudcu k predmetu konania, jeho účastníkom a právnym zástupcom), je o nej schopný vypovedať jedine sám sudca. Takto úzko ponímaná kategória nestrannosti by však nenašla v praxi uplatnenie bez jej vyjadrenia aj v širšej, objektívnej rovine. Za objektívne nemožno považovať len to, ako sa nestrannosť sudcu javí navonok (napr. účastníkovi konania), ale najmä to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne založiť pochybnosti o tom, či sudca disponuje určitým vzťahom k veci.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998).

Z tohto pohľadu, dôjde k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale rovnako, i keď existuje čo i len najmenšia pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach verejnosti.

Pokiaľ ide o existenciu takéhoto právne relevantného pomeru u sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici, títo zhodne uviedli, že vzhľadom na ich vzťah k veci a tiež pracovný i osobný vzťah k žalobcovi, ktorý je ich kolega, sa cítia byť vo veci zaujatí. V takomto prípade bolo potrebné zohľadniť, že sami sudcovia tohto súdu potvrdili existenciu vzťahu k veci a zároveň aj k účastníkovi konania, ktorý vzťah ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. považuje za právne relevantný. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rešpektoval vyjadrenia o ich zaujatosti a v dôsledku toho rozhodol, že uvedení sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Vzhľadom na absenciu vyjadrenia ohľadne existencie skutočnosti podľa § 14 ods. 1 O.s.p. u sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžala (z dôvodu práceneschopnosti), JUDr. Jany Hullovej (z dôvodu dočasného pridelenia na výkon funkcie na Najvyšší súd Slovenskej republiky) a JUDr. Martiny Nemravovej (z dôvodu čerpania materskej dovolenky), Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol o vylúčení týchto sudcov z prejednávania veci. Dospel k záveru, že pokiaľ sudcovia sami neuviedli svoje stanovisko, nie je dôvod zaoberať sa posudzovaním ich vzťahu k veci, k účastníkom konania, resp. ich zástupcom.

So zreteľom na to, že v dôsledku vylúčenia všetkých sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici nemôže tento inak príslušný súd konať, bolo potrebné vec podľa § 12 ods. 1 O.s.p. prikázať inému súdu toho istého stupňa. O tom, či sú sudcovia Okresného súdu v Banskej Bystrici vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, vedenej na tomto súde pod sp. zn. 13 C 140/2009, rozhodne preto Krajský súd v Nitre.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. decembra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Emília Kišacová